De producten die we inkopen zijn duurzaam en kunnen worden hergebruikt, opgeknapt en uiteindelijk gerecycled via controleerbare partners en toeleveringsketens als we er klaar mee zijn.

Impactcategorie:

Productcategorie:

Raamovereenkomst voor de levering van geherfabriceerde Windows-notebooks

Regering van Ierland I 2023

Inleiding

Sinds 2012 heeft de regering van Ierland verschillende beleidsmaatregelen aangenomen die de implementatie van groene overheidsopdrachten (GOO's) ondersteunen. Een belangrijk beleidsterrein is het Klimaatactieplan 2023 waarin GOO is opgenomen als een van de maatregelen om de beoogde effecten te bereiken. Het plan voorziet in de actualisering van het actieplan inzake groene overheidsopdrachten uit 2012, en wil ook het gebruik bevorderen van de nationale GOO-criteria die in 2021 door het Ierse Environmental Protection Agency zijn gepubliceerd.

De GOO-criteria omvatten verschillende criteria voor de aankoop van opgeknapte en geherfabriceerde uitrusting. Dit bracht het Office of Government Procurement (OGP), dat verantwoordelijk is voor de aanschaf van gemeenschappelijke goederen en diensten voor de Ierse openbare sector, ertoe om de aankoop van 'second life'-IT-producten te overwegen toen de tijd kwam om de bestaande raamovereenkomst voor de levering van IT-producten te vernieuwen.

In april 2024 publiceerde de regering van Ierland Buying Greener: Green Public Procurement Strategy and Action Plan 2024-2027 om de implementatie van groene en circulaire aankooppraktijken in de hele openbare sector te stimuleren. Dit plan bevat doelstellingen om apparaten van eindgebruikers groener en duurzamer aan te kopen, waaronder de eis om EPEAT Gold, TCO Certified of Remanufactured IT aan te schaffen.

Deze casestudy beschrijft de acties van de Ierse overheid om een raamovereenkomst op te zetten voor de **aanschaf van geherfabriceerde laptops**, en de daaruit getrokken lessen.

Wat is er geïmplementeerd?

In november 2023 lanceerde het OGP, na twee eerdere mislukte pogingen eerder dat jaar, een derde aanbesteding om een raamovereenkomst op te zetten voor de aankoop van geherfabriceerde notebooks en bijbehorende diensten[1].

Het raamcontract, dat beschikbaar is voor alle overheidsinstanties in het land, heeft een looptijd van vier jaar en een geschatte maximale waarde van 30 miljoen euro (gebaseerd op de geschatte vraag). Als meerdere leveranciers een plaats in het raamwerk krijgen, zijn er jaarlijkse minicompetities nodig om één leverancier voor het jaar te selecteren. Als er maar één in aanmerking komt, geldt het contract voor de periode van vier jaar.

[1] Krijg toegang tot de aanbestedingsdocumenten in het Ierse e-aanbestedingsplatform (IHW037F).

Om duidelijk te maken dat de aanbesteding betrekking heeft op geherfabriceerde en niet op opgeknapte notebooks, staat in de inleiding van de aanbesteding een definitie van beide soorten uitrusting:

> ***Geherfabriceerde Windows-notebookcomputers***
>
> *Het raamwerk zal worden gebruikt door raamwerkklanten die behoefte hebben aan geherfabriceerde Windows-notebookcomputers, zoals nader beschreven in bijlage 1 bij deze RFT.*
>
> *"Herfabriceren" is het proces waarbij een gebruikt product zijn oorspronkelijke prestaties terugkrijgt met een garantie die gelijkwaardig of beter is dan die van een nieuw gefabriceerd product. Door een combinatie van onderdelen te gebruiken (hergebruikt, nieuw, gerepareerd) wordt een product opnieuw gemaakt. Het dient om een product te herstellen naar een kwaliteit als nieuw, zowel wat betreft de prestaties als het uiterlijk.*
>
> *Om twijfel te vermijden vallen "opgeknapte" Windows-notebookcomputers niet onder het toepassingsgebied. Opgeknapte Windows-notebookcomputers ondergaan een revisieproces, waarbij onderdelen en componenten worden gebruikt om het product opnieuw op te bouwen of te repareren. Dit brengt het weer in een bevredigende staat maar onderwerpt het niet aan het herfabricageproces. Opgeknapte producten hebben geen garantie die gelijkwaardig of beter is dan die van een nieuw geproduceerd product.*
>
> *Definitie van BSI-normen: https://www.bsigroup.com/en-GB/our-services/product-certification/industry-sector-schemes/the-kitemark-for-remanufactured-and-reconditioned-products/*

Om het beheer van bedrijfsmiddelen te vereenvoudigen en de inzet te stroomlijnen, vereist de raamovereenkomst dat:

> *[...] de eerste honderd (100) geherfabriceerde Windows-notebookcomputers die in het kader van één inkooporder worden geleverd, hetzelfde model en dezelfde specificaties van één OEM-merk hebben. Latere apparaten die nodig zijn om de rest van de enkele bestelling uit te voeren (indien nodig) tot de volgende honderd (100) apparaten mogen een alternatief apparaat zijn, die allemaal een identiek model en specificatie van één OEM-merk moeten zijn, enzovoort.*

Voor de kwaliteitsborging van het herfabricageproces moeten de inschrijvers beschikken over gecertificeerde beheersystemen volgens ISO 9001 en ISO 14001/EMAS en/of BS 8887-220:2010 - Design for manufacture, assembly, disassembly, and end-of-life processing (MADE), het herfabricageproces of gelijkwaardig.

Om ervoor te zorgen dat geherfabriceerde laptops voldoen aan strenge kwaliteitsnormen en serviceniveaus die vergelijkbaar zijn met die voor nieuwe producten, vereiste de aanbesteding bovendien onder andere:

- Minimaal TPM 1.2+ beveiliging met de optie voor TPM 2.0 upgrade (in die gevallen waar TPM 2.0 niet is opgenomen in de basisconfiguratie) – TPM 2.0 is vereist voor Windows 11.
- Standaard twee jaar garantie, te verlengen tot drie jaar garantie, in het hele land, met Next Business Day Service op locatie, die alle notebookonderdelen en arbeidskosten dekt.
- Standaard één jaar garantie voor de batterij, in het hele land, met Next Business Day Service op locatie, met de mogelijkheid voor een verlengde garantie.

- Vervanging van Dead on arrival/Dead on installation (DOA/DOI) apparaten door hetzelfde model en dezelfde specificaties binnen de volgende werkdag.
- Servicedesk tijdens reguliere werktijden gecertificeerd volgens ISO 20000-1 norm of opererend volgens het ITIL 4 raamwerk of gelijkwaardig met multi-channel technische ondersteuning en de mogelijkheid voor aanvullende ondersteuningsopties.

Daarnaast bevat de aanbesteding vereisten om ervoor te zorgen dat de minimale technische specificaties voor de notebookprocessoren jaarlijks worden bijgewerkt om voortijdige veroudering van de uitrusting als gevolg van beperkingen met betrekking tot de software of het besturingssysteem voor de duur van het contract te voorkomen:

Inschrijvers moeten er rekening mee houden dat jaarlijks op de verjaardag van de aanvangsdatum van de raamovereenkomst de minimale processorgeneratie die in de technische specificatie wordt vereist, met één generatie wordt verhoogd.

Naast de minimale jaarlijkse processorupgrade zijn er ook verschillende upgradeopties op aanvraag beschikbaar:

Bijvoorbeeld:

In jaar 1 van de raamovereenkomst is de minimale technische specificatie-eis voor de processor een zesde generatie, en vereisen de upgrade-opties een zevende en achtste generatie. In jaar 2 van de raamovereenkomst is de minimale technische specificatie-eis voor de processor een zevende generatie, en zijn de vereiste upgrade-opties een achtste en negende generatie enzovoort.

Ten slotte wilde het OGP, na lessen te hebben getrokken uit eerdere mislukte aanbestedingen, ervoor zorgen dat de raamovereenkomst zelfs kon worden gesloten als slechts één leverancier met succes een voorstel indiende (in tegenstelling tot de gebruikelijke praktijk om ten minste twee contractanten te vereisen) en specificeerde het in de aanbesteding dat het akkoord zou worden gesloten: "*met minimaal één (1) kaderlid ("Kaderlid") en maximaal vijf (5) kaderleden*".

Hoe is het tot stand gekomen?

- Een bestaande raamovereenkomst voor de levering van Windows-desktops, -notebooks, 2-in-1 apparaten en randapparatuur voor de hele Ierse openbare sector zou in juli 2023 aflopen.
- De IT Category Manager die verantwoordelijk is voor het contract binnen het OGP is in juli 2022 begonnen met het ontwerp van een vervangende raamovereenkomst.
- Aangezien de in 2021 gepubliceerde nationale GOO-criteria bevatten om de aankoop van opgeknapte en geherfabriceerde uitrusting te ondersteunen, begon het OGP nader te overwegen om 'second life'-IT-producten in de raamovereenkomst op te nemen, zowel vanwege hun milieu- als financiële voordelen. Dit werd binnen de hoogste regeringskringen gestimuleerd: de minister van Overheidsuitgaven, Nationale Ontwikkelingsplannen en Hervormingen, het departement waarbinnen de OGP valt, moedigde expliciet aan om dergelijke producten in de overeenkomst op te nemen.
- Het OGP heeft uitgebreid marktonderzoek gedaan, waaronder enquêtes en persoonlijke gesprekken, om de haalbaarheid van de opname van opgeknapte en geherfabriceerde uitrusting in de raamovereenkomst te beoordelen. Drie factoren hebben de beslissing beïnvloed om te kiezen voor geherfabriceerde in plaats van opgeknapte producten: de zekerheid om hetzelfde model in grotere hoeveelheden te kunnen kopen (tot 8% van de verwachte totale kaderverkoop), de langere garantieperioden in vergelijking met

opgeknapte apparaten en de beschikbaarheid van controleerbare normen (in dit geval BSI Kitemark™).

- Deze factoren hebben geholpen om de aanvankelijke terughoudendheid van het OGP om geherfabriceerde producten op te nemen te overwinnen. Die kwam voort uit een gebrek aan inzicht in hun kwaliteit, veiligheid, betrouwbaarheid en het feit dat de aankoop van 'tweede leven' apparaten afwijkt van de typische aankoop van 'nieuwe' uitrusting.
- Het OGP ondervroeg ook potentiële kaderklanten (meer dan 600 IT- en aankoopmanagers in de Ierse openbare sector) als onderdeel van het ontwerpproces van het raamwerk. De enquête bevatte vragen over hun interesse geherfabriceerde uitrusting aan te kopen. Ongeveer 160 organisaties reageerden, waarbij 27% aangaf geïnteresseerd te zijn en nog eens 25% aangaf meer te willen weten. De meeste belangstelling kwam uit de onderwijssector, hoewel alle sectoren interesse toonden.
- Op basis van de verzamelde marktinformatie besloot het OGP zich alleen te richten op laptops, omdat dit het enige deel van de markt voor geherfabriceerde IT-producten is dat grootschalig actief is. In de raamovereenkomst werd een standalone perceel voor geherfabriceerde laptops opgenomen, naast partijen voor de aanschaf van nieuwe apparaten (desktops, laptops en randapparatuur). Zoals gebruikelijk bij de meeste raamovereenkomsten die door het OGP worden gepubliceerd, vereiste de aanbesteding een minimum van twee leveranciers per perceel.
- Toen de aanbesteding in februari 2023 werd gepubliceerd, werden twee offertes ontvangen voor de geherfabriceerde perceel. Beiden werden echter gediskwalificeerd in de nalevingsfase vanwege administratieve problemen met hun inzendingen en het perceel was ongeldig. Om dat risico bij toekomstige aanbestedingen tot een minimum te beperken, ontmoette de IT Category Manager beide leveranciers om te verduidelijken hoe de informatie moest worden ingediend.
- Gezien de interesse van beide leveranciers heeft het OGP in september 2023 een tweede aanbesteding uitgeschreven, dit keer met een raamovereenkomst voor alleen geherfabriceerde laptops. Omdat twee leveranciers de eerste keer een offerte indienden, hield het OGP vast aan de voorwaarde dat er ten minste twee leveranciers moesten zijn voor de overeenkomst. Deze tweede keer heeft een van de bieders echter niet ingeschreven. Omdat er minimaal twee leveranciers nodig waren, was het raamwerk weer ongeldig.
- In november 2023 publiceerde het OGP een nieuwe aanbesteding die de gunning van een contract aan een of meer leveranciers mogelijk maakte en in juni 2024 werd het contract aan één leverancier gegund.

Wie was erbij betrokken?

- Het Office of Government Procurement, onderdeel van het Office of Public Expenditure, National Development Plan Delivery and Reform, was verantwoordelijk voor het opstellen van de aanbestedingsdocumenten en alle technische specificaties voor de geherfabriceerde uitrusting. Dit omvatte een team van vier mensen (Category Specialists en Senior Category Specialists) onder leiding van de IT Category Manager die marktonderzoek deden en de technische specificaties voor de aanbesteding definieerden.
- De technische specificaties zijn ontwikkeld in samenwerking met een panel van acht deskundigen uit verschillende sectoren.
- Het Ierse Environmental Protection Agency ontwikkelde de nationale GOO-criteria die criteria bevatten om te helpen bij de aanschaf van opgeknapte en geherfabriceerde IT-apparatuur en die als inspiratie dienden voor het OGP.

- Ongeveer 160 organisaties uit de openbare sector die de enquête hebben ingevuld en hun feedback hebben gegeven over de interesse om 'second life'-producten te kopen.
- OEM's en wederverkopers van OEM-apparatuur die deelnamen aan het marktonderzoek en hun offertevoorstellen.

Wat waren de resultaten en geleerde lessen?

Resultaten

- Uiteindelijk reageerden twee leveranciers op de aanbesteding van november 2023. Slechts één van deze leveranciers voldeed aan de nalevingseisen en ging met succes door naar de evaluatie.
- Hoewel het ideaal zou zijn geweest om meer dan één leverancier in het raamwerk te hebben om mee te dingen naar contracten, zal een contract van vier jaar met dezelfde leverancier het OGP en alle instanties die aankopen doen via de raamovereenkomst in staat stellen om betere relaties op te bouwen met de contractant en goed contractbeheer door alle partijen bevorderen.
- Geherfabriceerde laptops zijn economisch gezien ongeveer 30% goedkoper dan nieuwe laptops en helpen tegelijk de sociale en milieueffecten te verminderen.
- Dit raamwerk maakt de aankoop van ongeveer 60.000 geherfabriceerde laptops mogelijk. Vergeleken met de aankoop van nieuwe laptops zou dit kunnen neerkomen op een vermindering van 19 miljoen kilogram CO_2, 72 miljoen kilogram besparing op ontgonnen grondstoffen en 11 miljard liter niet-gebruikt water. De CO_2-besparing komt overeen met het van de weg halen van 1200 auto's voor elk jaar van het contract.

Lessen

- Directe steun van de minister van Overheidsuitgaven, Nationale Ontwikkelingsplannen en Hervormingen voor de aankoop van 'second life'-artikelen, in combinatie met een gemotiveerd IT Sourcing-team binnen het OGP, is van groot belang geweest om betrokkenheid en inzet voor groene inkoop en de circulaire economie te stimuleren, zelfs wanneer zich tijdens het proces problemen voordoen.
- Marktanalyse is essentieel om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid, kenmerken en garanties van producten en services, vooral wanneer opgeknapte en geherfabriceerde opties worden overwogen.
- Kwaliteitsnormen hebben waarnaar verwezen kan worden bij de aanschaf van 'second life'-producten helpt om sommige barrières voor dergelijke producten te verlagen en om de bezorgdheid weg te nemen van ICT-aankopers die niet bekend zijn met het aanbod. Strikte garanties en service-eisen die gelijkwaardig zijn aan die voor 'nieuwe' apparaten helpen ook.
- Het raadplegen van potentiële klanten over hun neiging om geherfabriceerde producten te kopen is belangrijk om de potentiële vraag te beoordelen en de opname van dergelijke producten in algemene raamovereenkomsten te ondersteunen.
- Het is essentieel om ervoor te zorgen dat potentiële bieders begrijpen hoe ze correct moeten reageren op een aanbesteding in de openbare sector, aangezien velen in deze nieuwe opkomende markt geen ervaring hebben op dit gebied en het risico lopen om te falen op het gebied van naleving.
- De aanwezigheid van IT-experts in het ICT Sourcing-team is van fundamenteel belang geweest voor het opnemen van specificaties die productevolutie en -

compatibiliteit in de loop van de tijd garanderen, vooral in een vierjarig contract, aangezien hardwarespecificaties software- en beveiligingsupgrades beïnvloeden.

- Bewustmaking is nog steeds nodig om de kwaliteit van 'second life'-producten te demystificeren. De organisaties die interesse hadden om geherfabriceerde uitrusting te kopen, waren meestal organisaties die deze aan studenten leveren, wat betekent dat prestaties er minder toe doen is dan bij in-house gebruik. Dit wijst op een vooroordeel dat zal moeten veranderen. In dat verband heeft het ministerie van Milieu, Klimaat en Communicatie nu doelen gesteld om de aanschaf van geherfabriceerde apparaten aan te moedigen, met name voor desktops, laptops en mobiele telefoons.
- Als de markt voor duurzamere (in dit geval geherfabriceerde) producten beperkt is, moet het aankoopteam flexibeler zijn met bepaalde administratieve eisen (d.w.z. slechts één contractant toestaan in plaats van twee of meer contractanten eisen) of bereid zijn om een nieuwe aanbesteding uit te schrijven wanneer contracten komen te vervallen. Doorzettingsvermogen is essentieel.
- Om de circulaire economie verder te stimuleren, onderzoekt het OGP de mogelijkheid om een raamovereenkomst op te zetten voor het 'end-of-life' beheer van IT-uitrusting. Dit moet de huidige praktijken verbeteren en de herfabricage van IT-uitrusting in de hele openbare sector bevorderen.

Neem voor meer informatie contact op met...

Office of Government Procurement: Vincent O'Reilly, Vincent.OReilly@ogp.gov.ie
Assistant Principal Officer (Category Manager – Compute & Storage Infrastructure)

Circular and Fair ICT Pact Secretariat: cfit@rws.nl

Disclaimer: Deze casus is beschreven om te dienen als inspiratie. Als dit voorbeeld na rijp beraad toegevoegde waarde biedt voor uw aankooppraktijken, pas het dan aan zodat het bij uw organisatie past en zorg ervoor dat het in overeenstemming is met de geldende regels en voorschriften voor aankoop.